

## Svar på skriftligt spørgsmål SSS 749/2021 rd

### Svar på skriftligt spørgsmål om att etablera procentprincipen för kultur och konst i de nya välfärdsområdena

#### Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 749/2021 rd undertecknat av riksdagsledamot Outi Alanko-Kahiluoto /gröna:

Med vilka metoder ämnar regeringen implementera procentprincipen för kultur och konst i ansvarsområdet för social- och hälsovården i välfärdsområdena?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Välfärdsområdena svarar för de tjänster inom social- och hälsovården samt räddningsväsendet som föreskrivs för deras organiseringsansvar. Välfärdsområdena kan också i begränsad utsträckning åta sig andra uppgifter som stödjer de lagstadgade uppgifterna, eftersom de enligt lagen om självstyrelseområden har ett så kallat begränsat allmänt verksamhetsområde.

Välfärdsområdet beslutar med stöd av dess självstyre för vad och hur dess statliga finansiering används. Finansieringen till välfärdsområdena är universell och inte öronmärkt för särskilda ändamål. Finansieringen bestäms enligt allmänna kriterier såsom servicebehov hos välfärdsområdets invånare och omständighetsfaktorer. På nivån för kriterierna för systemet för finansiering av välfärdsområdena är det inte möjligt att i välfärdsområdena främja genomförandet av enskilda och beprövade frågor.

Införandet och iakttagandet av procentprincipen i välfärdsområdena faller därför i princip inom välfärdsområdets beslutanderätt. Kultur- och konstanskaffningar kan, beroende på deras natur, till exempel tolkas som en del av välfärdsområdets uppgift att främja välfärd och hälsa eller som en uppgift inom den allmänna befogenheten, när det kan visas att anskaffningarna har en positiv inverkan på förutsättningarna för skötseln av social- och hälsovårdsuppgifterna inom välfärdsområdet.

Den positiva effekten av kulturellt välbefinnande på människors hälsa och välbefinnande har tagits upp i flera undersökningar. För närvarande inleds ett forskningsprojekt inom statsrådets gemensamma forsknings- och utredningsverksamhet kring hur det skulle vara möjligt att beräkna och påvisa kostnadsfördelarna med kulturellt välbefinnande i en större omfattning på samhällsnivå. Den information som tas fram i undersökningen kan också användas vid fastställandet och genomförandet av välfärdsområdenas uppgifter. Undersökningen ingår i utrednings- och forskningsplanen för år 2022 till stöd för statsrådets beslutsfattande som statsrådet antog den 25 november 2021.

Verksamhet för kulturellt välbefinnande har främjats programmässigt i Finland redan från år 2010, då en utredning och ett förslag till handlingsprogram kring frågan färdigställdes för åren 2010–2014. Frågan har därefter främjats per regeringsperiod, vilket det omfattande samhällspolitiska bifallet visar. År 2016–2018 genomfördes ett så kallat spetsprojekt för utvidgande av procentprincipen inom konst. Inom ramen för projektet utarbetades en rekommendation från familje- och omsorgsministern (social- och hälsovårdsministeriet) och Europa-, kultur- och idrottsministern (undervisnings- och kulturministeriet) till kommuner och framtida landskap (nuvarande välfärdsområden) för att förbättra tillgången och tillgängligheten till konst och kultur inom social- och hälsovården. I de föreslagna åtgärderna tog man hänsyn till verksamhetsområdet som förändras i och med social- och hälsovårdsreformen. Åtgärdsrekommendationerna är fortfarande aktuella och gäller hela ansvarsområdet för social- och hälsovården samt alla befolkningsgrupper. Social- och hälsovårdsministeriets och undervisnings- och kulturministeriets gemensamma arbetsgrupp är verksam under denna regeringsperiod. Arbetsgruppen söker och stödjer lösningar med vilka uppgifter för kulturellt välbefinnande kan införas i strukturerna mellan social- och hälsovården och förvaltningsområdena.

Syftet är att stärka kunskapsbasen i fråga om procentprincipen för kultur och konst också genom TEAviisari-insamlingen av data om kultur som Institutet för hälsa och välfärd genomfört. Data har samlats in 2019 och 2021 ([www.teaviisari.fi](http://www.teaviisari.fi)). TEAviisari är i första hand ett verktyg för kommunerna, men uppgifterna kan också användas per välfärdsområde

Helsingfors 3.2.2022

Kommunminister Sirpa Paatero